

UZAKLARDA KÖPEKLER HAVLIYOR

ÜMİT AYKUT AKTAŞ

B. Nihan Eren'in ilk öykü kitabı Yavaş 2008'de, Cevdet Kudret Edebiyat Ödülü'nü kazanan ikinci öykü kitabı Kör Pencerede Uyuyan 2015'te, üçüncü öykü kitabı Hayal Otel de Mart 2020'de okurla buluştu. Hayal Otel'deki öykülerin ilki olan Kaktüs'ü **Kitap**-lık Dergisi'nin Eylül - Ekim 2018 sayısında okumuştum ve yine yanılmıyorsam, aynı öykü dosyasındaki üç öykü daha, aralıklı olarak aynı dergide yayımlandı.

Hayal Otel'deki karakterleri, üç ayrı grupta toplayabiliriz; tıpkı yapbozun parçaları gibi bütünün de parçaları olan tabiat ana, Hayal Otel ve otele sığınanlar. Kitabın sayfalarında gezindikçe doğa ve öykülerdeki karakterlerin ruh halleriyle ilgili hem bir çatışma hem de bir dengeye tanık oluyoruz. Kitabın en büyük başarısı, doğaya hatırı sayılır bir rol vermesi ve hikâyenin sonuna kadar çatışma ve gerilimin, ritim kaybına uğramadan devam etmesi. Yarattığı dünyada kendine özgü akustığı olan bir ahenk var. Sesler, hep yanı başımızda, kitabın sinematografik atmosferinin oluşturulmasında seslerin ciddi katkısı var, uzaklardan gelen köpek havlamaları, rüzgâr

Hayal Otel her şeyden önce tekinsizliğin, gizemin, şüphenin, tedirginliğin, sığınma ihtiyacının öykülerini barındırıyor bünyesinde. Aynı zamanda güçlü sorular soruyor, okuyucuya da sordurtuyor ve zihnimize ayrı bir **kitap daha yazıyor**

çanlarının şikirtisi, açıp kapanan, vuran kepenkler, rüzgârla kapanan balkon kapısı, şangırtıyla yere inen cam, yamaçları döven dalgalar, sabaha bir şey olmamış gibi bağırışan martılar, tekinsiz haberleri fısıldayan televizyon... Hayal Otel her şeyden önce tekinsizliğin, gizemin, şüphenin, tedirginliğin, sığınma ihtiyacının öykülerini barındırıyor bünyesinde. Aslında bu **kitap** büyük ölçüde kaçmak ve kaçış üzerine, yeni bir yaşamın eşliğinde olan farklı insanları, yeni, tabelası bile henüz asılmamış bir otelde topluyor. Arkalarında bıraktıkları belirsiz bir geçmişle sığınıyorlar otele. Çiftler arasındaki inşili çıkışlı duygular, aşkın yalnızlaştırıcı bakışı, tutku, teslimiyet duygusu, annelik, iktidarın yakıcı bakışı, genel izlediği kitabın.

Hayal Otel'i roman olarak da okumak mümkün, öykü kitabı olarak da, türlerin sınırlarının belirsizliğini net bir biçimde görüyoruz bölümler ilerledikçe. On iki bitki adı, on iki oda ve her odaya ayrı karakterler ve her şey topu topu dört günde olup bitiyor.

GİZLENMİŞ İKTİDAR GÜDÜSÜ

Başkarakter Feryal ve kocası İsmet'in kendi patikalarında giderken, içlerine gizlenmiş olan iktidar güdüsünün onları ellerinden tutarak, nasıl da büyükçe bir yokuşa çıkarabildiğini görüyoruz. Patron olduklarında nasıl da hoyratlaşabiliyorlar. Feryal'in kibirli bakışı, Hayal Otel'in sırtını dayadığı tepenin ardındaki kibirli bakışıyla göz göze geliyor sıklıkla. "Hayal Otel, yerleştiği tepeden, yamaçlara büyük bir küstahlıkla bakıyor ve içindekileri kaderlerine teslim almış, kibirle göğe bakıyordu."

"Memnuniyetsizlik rolünü oynayarak ve

kendini büyütme fırsatını sonunda ele geçirmiş birinin şımarıklığıyla" davranmaları ya da "İnsanları yönetmek, mesafeli yakınlıklar, serin içtenlikler kurarak istediklerini ustalıklarla, İsmet'in, "Yaşamakta randımanlı, kaçmakta becerikli, hızlı kararların, bencil manevraların insanı İsmet" diye tanımlanması ve Feryal'in Tanrı anlatıcı ile bir tür ortaklık kurarak, İsmet'e bakışı; "Onda hayatın kimi zaman sevmeden de hasbelkader, vakit öldürürcesine de harcana-bileceği bilgisi eksikti. Tarlaların içindeki derin yarıklara, öbek öbek belirmiş su birikintilerine dalmıştı. Ve çok geçmeden, arabaları çamura saplandı. Yenilgi her zaman yenilgi ve beceriksizlik hep beceriksizlikti. Her zaman! "Bu bölümlerde yazarın çatışmayı ve karşılanamayan beklentileri metne çok iyi yedirdiğini görüyoruz.

HAYAT VE DOĞA

Kitaptak diğer karakterler hakkında daha sınırlı bilgiye sahip oluyoruz; adını bilmediğimiz Ressam, yaşamı bütünlüklü kucaklama becerisi eksik olan ve yazarlığını tasdikleyecek bir çift göze muhtaç olan Doruk, terk ettiği kızı Gülnur ve onların sorgulanan evliliklerinden çıkardıklarımız, zaten evlilik dediğimiz de; birikmiş öfkelerle, karşılanamayan beklentiler toplamı değil mi ki? Yine daha kısıtlı bilgiye sahip olduğumuz, öpüşmeleri, "Kendi nefesi bir elma filizine durmuş tatlı bir tazelikmişçesine, bir daha öptü, nemli, ilik. Nefesi çağla badem. Kütürdeyen bir yaşlık" diye betimlenen, otelde çalışmaya başlayan, Ahmet ve Meryem, göğsü menekşe kokan Nilüfer ve evlat edindiği hatta daha doğru bir ifadeyle kaçırdığı oğlu, hem yaşamdaki kimlikleri hem de cinsel kimlikleri sorgulanan Leyla ve korkunca tırnaklarını yiyen, nefesi pütürlü yeşil çağla badem kokan Deniz'e

dair çok iyi sorular soruyor ve sordurtuyor Hayal Otel. **Kitaptak** karakterlerin, doğanın ne kadar parçası olduğunu, diğerleriyle ilişkisini, kendilerini hayat ve doğa içerisinde nasıl konumlandıklarını, gördükleri kişi ile oldukları kişi arasındaki mesafeyi, arafta kalmalarını, yersiz yurtsuzluklarını, kasırganın yaklaşmasıyla tedirgin edici beklentilerinin ardından her şeyi unutup birleşmelerini, baharla birlikte gelen yenilik duygusunu, erik çiçeğinin yine sakince meyvesinin çatlamasını, bulutların toplanmasını, sisin birikmeye devam etmesini görüyoruz. "İnsan sürer, çünkü hayat bir çaba..." cümlesi yazının odak noktası.

Şu anki salgın ve karantina gündemiyle de ortam çok fazla ortak yanı var Hayal Otel'in, hikâyenin mart ayında başlaması, kaçış, yalnızlaşma, içe dönme, evlerimiz yerine sığınan otel, salgının bize ve çevremize etkilerini endişe ile beklerken, **Kitaptak** karakterlerin de kasırgayı kaygıyla bekleyişleri, benzer bir atmosferi ister istemez düşündürüyor.

GÜÇLÜ SORULAR

Aslında çok farklı duyguları anlatsa da Hayal Otel bana, yönetmen James Mangold'ın 2003 yapımı başrolünü JohnCusack'ın oynadığı Kimlik - Identity filmiyle içerik açısından olmasa da yarattığı atmosfer açısından ciddi benzerliklerini de hatırlattı; filmde ortaya çıkan bir kasırga, o sırada farklı sorunları olan on yabancıyı bir araya getiriyordu. Birbirini daha önce görmemiş olan bu on yabancı çeşitli sebeplerle aynı otele sığınmak zorunda kalıyorlardı. Filmin psikolojik alt okuması çok daha farklı yerlere gidiyordu elbette ama benzerlikler **Kitaptak** sinema dilinin ne kadar kuvvetli olduğunun bir kez daha altını çizdi zihnimde. **Kitaptak** "Acıların resimlerinin bile filmlerde belletilenleri bir sonucu olduğunu, filmlerden öğrenilen hayatlar" cümleleri edebiyat-sinema kardeşliğini destekleyen ruhun itirafları.

Hasan Ali Toptaş'ın "Belki de bir metnin en kıymetli cümleleri, yazarın kâğıda değil, okurun zihnine yazdığı cümlelerdir" sözündeki gibi iddialı konuları anlatıyor Hayal Otel, güçlü sorular soruyor, okuyucuya da sordurtuyor ve zihnimize ayrı bir **kitap** daha yazıyor.

